

عنوان مقاله:

سببیت در زبان فارسی (تحلیلی بر اساس دستور نقش و ارجاع)

محل انتشار:

پژوهش های زبان شناسی، دوره 13، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

پریسا نجفی - دانشجوی دکتری زبان شناسی، گروه زبان شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

جلال رحیمیان - استاد زبان شناسی، گروه زبان شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

دستور نقش و ارجاع در راستای تحلیل ساخت های مرکب چارچوبی ارائه می دهد که «سلسله مراتب روابط میان بندی» نام دارد و به عنوان قاعده ای کلی برای بررسی های بینابانی به کار می رود. این سلسله مراتب خود متشکل از دو «پیوستار معنایی» و «پیوستار نحوی» است و بر اساس تصویرگونگی بنا نهاده شده است، به این معنی که ساخت هایی که دارای همبستگی زیاد معنایی هستند در قالب ساخت های نحوی مستحکم تری بیان می شوند و برعکس. در این سلسله مراتب، ساخت های سببی نیز جای دارند و محور مطالعه پژوهش حاضر قرار گرفتند. ساخت های سببی در مطالعه حاضر به سه نوع سببی نوع یک، سببی امری و سببی نوع دو تقسیم شدند. بر این اساس نخست به بررسی ابعاد نحوی، معنایی و تعامل این دو بعد در ساخت های سببی پرداختیم. در بعد نحوی نوع رابطه الحاق-پیوند و در بعد معنایی، سلسله مراتب معنایی مورد بحث بودند. یافته ها حاکی از آن است که سببی های نوع یک در رابطه هم وابستگی هسته ای و سببی های نوع دو و امری در رابطه هم وابستگی مرکزی به سر می برند. تعامل دو سطح نحو و معنا در ساخت های سببی نیز در قالب الگوریتم های پیوندی تبیین شدند. در نهایت چنین محرز شد که یافته های زبان فارسی در جهت تأیید «سلسله مراتب میان بندی» عمل می کنند و از این رهگذر می توان بر کفایت تبیینی آن صحه گذارد.

کلمات کلیدی:

دستور نقش و ارجاع، روابط الحاق-پیوند، ساخت های سببی، سلسله مراتب معنایی، سلسله مراتب میان بندی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1467836>

